

Bakstenen

In de meeste steden van ons land zijn er heel wat gebouwen waarvan de muren met bakstenen opgetrokken zijn.

Oostende had vroeger zelf een paar steenbakkerijen die aan de grens met onze buurgemeenten Bredene, Stene en Mariakerke hun bedrijvigheid uitoefenden. Oude Oostendenaars herinneren zich nog hoe er soms een zoete geur waar te nemen was, als een landwind over de stad waaide. Dit kwam vooral door de Steense steenbakkerij.

In de wijken Westerkwartier en de omgeving van "Het Kroontje" (nu Mac Leodplein) kon men lager gelegen gronden aantreffen, die uitgegraven waren om hun klei, die de steenbakkerijen vervolgens tot bakstenen verwerkten. Daarom werd bij de keuze van nieuwe straatnamen "Steenbakkersstraat" niet vergeten.

Om over de bakstenen zelf te spreken : we weten alleen dat er rode en gele bakstenen zijn. De rode komen meestal uit de Rupelstreek, de gele komen uit de kleigrond van de kuststreek.

Van de roodbruine en de hardrode bakstenen kan men heel wat voorbeelden aantreffen in Oostende, zowel aan woonhuizen als aan officiële gebouwen. Heel wat scholen werden destijds in die rode stenen gebouwd, zoals het Muziekconservatorium, de Leopoldschool, de Maria-Hendrikaschool, de Conscienceschool, het Sint-Janshospitaal en de Sint-Jozefskerk. Ook het sierlijke gebouw van de Duivenschieting in het midden van de Wellingtonrenbaan is in mooie roodbruine baksteen opgetrokken.

Tot in de vijftiger jaren was er langs de zeedijk een bakstenen helling opgetrokken langs het Koninklijk Chalet. Een heel klein gedeelte blijft nog over langs de zijkant ter hoogte van de Koninginnelaan.

Andere rode bakstenen gebouwen van grote omvang zijn ongetwijfeld het Fort Napoleon, het Militair Hospitaal en het Instituut Godtschalck.

De rode baksteen was zeker een geliefd bouw materiaal in Oostende. Dit kon men zien toen in de negentiende eeuw een groot deel van de Hazegraswijk werd gebouwd. Huizen, hotels, herbergen en een groot deel van de kazerne werden allemaal in rode baksteen gebouwd.

De gele baksteen uit de kuststreek werd hier veel minder gebruikt. Toch vermelden we de Vercamerschool en het politiebureau van de wijk Mariakerke langs de Northlaan, de Heilig Hartkerk en ook het Sint-Jozefsinstituut langs de Alfons Pieterslaan.

Al is er door de oorlogen en de afbraak om andere gebouwen te zetten of grote wegen aan te leggen veel verdwenen, toch kan men nog heel wat mooie gebouwen in onze stad vinden als getuigen van de stoerheid van de Vlaamse baksteen.

Omer Vilain
ere-hoofdbibliothecaris